

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Grada Laktaši
za period 01.01-31.12.2023. godine**

Broj: RV058-24

Banja Luka, 14.11.2024. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	3
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	6
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
	1. Uvod	7
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	7
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	8
	4. Nabavke.....	9
	5. Priprema i donošenje budžeta	10
	6. Finansijski izvještaji	11
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	11
	6.1.1. Prihodi i primici.....	11
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	13
	6.1.3. Budžetski suficit/deficit.....	16
	6.1.4. Neto finansiranje.....	16
	6.1.5. Razlika u finansiranju	17
	6.2. Bilans uspjeha	17
	6.2.1. Prihodi.....	17
	6.2.2. Rashodi.....	17
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	18
	6.3. Bilans stanja.....	18
	6.3.1. Aktiva.....	18
	6.3.2. Pasiva.....	20
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	21
	6.4. Bilans novčanih tokova	21
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	22
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	22
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	22

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Grada Laktaši koji obuhvataju: Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2023. godine; Konsolidovani bilans uspjeha, Konsolidovani izvještaj o promjenama neto imovine, Konsolidovani bilans novčanih tokova, Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 i Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima, za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju konsolidovani finansijski izvještaji Grada Laktaši istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje korisnika budžeta Grada Laktaši za godinu koja se završava na dan 31.12.2023. godine su objelodanjena pitanja vezana za nastavak poslovanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, odnosno da je izvršena procjena sposobnosti Grada Laktaši, kao institucije, da nastavi poslovanje po principu stalnosti poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja Grada Laktaši za godinu koja se završava na dan 31.12.2023. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline i nema drugih pitanja koja treba objaviti u Izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Gradonačelnik je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom

izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 14.11.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Grada Laktaši za 2023. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u konsolidovanim finansijskim izvještajima Grada Laktaši za 2023. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Skupština Grada Laktaši je donijela Odluku o platama i drugim pravima funkcionera Grada kojom je odlučeno da predsjedniku i potpredsjedniku Skupštine Grada, koji nisu zasnovali radni odnos, pripada mjesečna naknada za vršenje funkcije, što nije u skladu sa članom 41. stav 3) Zakona o lokalnoj samoupravi.

Javna ustanova „Centar za kulturu i obrazovanje“ Laktaši je obračunala plate u višem iznosu, jer je primijenila veću cijenu rada od cijene rada utvrđene Odlukom o utvrđivanju cijene rada za zaposlene u oblasti prosvjete i kulture.

Gradska uprava je putem blagajne vršila isplatu novčane pomoći, dnevnica i ostalih rashoda po osnovu službenih putovanja u zemlji, što nije u skladu sa članom 3. stav (1) Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

U toku godine sa sedam lica su zaključeni ugovori o djelu za poslove koji su sistematizovani i koji predstavljaju osnovnu djelatnost Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Mladen Stojanović“ Laktaši, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalju rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Odlukom Vlade Republike Srpske o primjeni odredaba Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske produžena je primjena odredbi navedenog kolektivnog ugovora, koja je osporena Odlukom Ustavnog suda Republike Srpske.

Grad Laktaši je plate i naknade zaposlenih obračunavao u skladu sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, gradonačelnik je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Grada Laktaši obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Grada Laktaši.

Banja Luka, 14.11.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se gradonačelniku da obezbijedi da se:

- 1) konsolidacija entiteta nad kojima postoji kontrola ili značajan uticaj vrši u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 2) klasifikacija primljenih kapitalnih grantova od pravnih lica u zemlji vrši u skladu sa članom 136. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 3) učešća u kapitalu po osnovu osnivačkog uloga iskažu u skladu sa članom 61. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 78. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se gradonačelniku da obezbijedi da se:

- 1) isplate u gotovom novcu vrše u skladu sa članom 3. stav (1) Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

Preporučuje se direktoru Javne ustanove „Centar za kulturu i obrazovanje“ Laktaši da obezbijedi da se:

- 2) obračun plata vrši u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske.

Preporučujemo direktoru Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Dr Mladen Stojanović“ Laktaši da obezbijedi da se:

- 3) ugovori o djelu zaključuju na ime poslova koji su van djelatnosti poslodavca u skladu sa članom 205. Zakona o radu.

Preporučuje se Skupštini Grada da obezbijedi da se:

- 4) naknade funkcionerima Grada Laktaši koji nisu u radnom odnosu utvrđuju u skladu sa članom 41. stav (3) Zakona o lokalnoj samoupravi i članom 9. stav (1) i (2) Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave;
- 5) imenovanje članova upravnog odbora ustanove, čiji je osnivač Grad, provodi uz prethodno provedenu proceduru javne konkurencije shodno članu 16. stav (6) Zakona o sistemu javnih službi.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj;
- Odluka o usvajanju rebalansa budžeta Grada Laktaši za 2023. godinu;
- Odluka o izvršenju rebalansa budžeta Grada Laktaši za 2023. godinu;
- Zakon o trezoru;
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinica lokalne samouprave;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;
- Zakonom o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske.
- Zakon o radu, član 39. i 204-206;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII i XIII;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o socijalnoj zaštiti, članovi 20-63;
- Zakon o administrativnim taksama, članovi 4, 6,13-15, 20, 24;
- Zakon o komunalnim taksama;
- Zakon o komunalnim djelatnostima, članovi 6-12, 20-25 i član 41;
- Zakon o sistemu javnih službi;
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem;
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj;
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole;
- Kolektivni ugovor za zaposlene u Gradskoj upravi Grada Laktaši;
- Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Gradske uprave Grada Laktaši;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JZU Dom zdravlja „Dr Mladen Stojanović“ Laktaši.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Grad Laktaši (u daljem tekstu: Grad) je teritorijalna jedinica lokalne samouprave, smješten u sjeverozapadnom dijelu Republike Srpske. Prostire se na površini od 388 km² i teritorijalno je organizovan u 11 mjesnih zajednica u kojima, prema rezultatima popisa iz 2013. godine preuzetih od Republičkog zavoda za statistiku Republike Srpske, živi 34.210 stanovnika.

Prema Odluci Vlade Republike Srpske o stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj za 2023. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/22), Grad je svrstan u razvijene jedinice lokalne samouprave.

Grad ostvaruje svoje nadležnosti u skladu sa Ustavom, Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 97/16, 36/19 i 61/21), Zakonom o Gradu Laktaši („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 37/22), Statutom Grada Laktaši („Službeni glasnik Grada Laktaši“ broj 5/22) i drugim važećim propisima, kojima su propisana područja odgovornosti, nadležnosti organa i način finansiranja.

Organi Grada su Skupština i gradonačelnik. Skupština koju čini 29 odbornika je organ odlučivanja i kreiranja politike, a gradonačelnik zastupa i predstavlja Grad i nosilac je izvršne vlasti.

Sredstva za rad u 2023. godini su obezbijedena iz poreskih i neporeskih prihoda, grantova, transfera između različitih jedinica vlasti i primitaka.

Revizijom su obuhvaćeni konsolidovani finansijski izvještaji Grada koji čine finansijski izvještaji Gradske uprave i nižih budžetskih korisnika i to Javne ustanove Centar za socijalni rad Laktaši (u daljem tekstu: JU Centar za socijalni rad), Javne ustanove Centar za predškolsko vaspitanje i obrazovanje Laktaši (u daljem tekstu: JU Centar za predškolsko obrazovanje i vaspitanje), Javne ustanove „Centar za kulturu i obrazovanje“ (u daljem tekstu: JU Centar za kulturu i obrazovanje), Javne ustanove Turistička organizacija Grada Laktaši (JU Turistička organizacija), Javna Zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Dr Mladen Stojanović“ Laktaši (u daljem tekstu: JZU Dom zdravlja), Javne ustanove „Sportska dvorana“ Laktaši (u daljem tekstu: JU Sportska dvorana) i Javne ustanove Narodna biblioteka „Veselin Masleša“ Laktaši (JU Narodna biblioteka).

Grad ima učešće u kapitalu Komunalnog preduzeća (u daljem tekstu KP) „Budućnost“ a.d. Laktaši, KP „Komunalac“ a.d. Laktaši i Javnog preduzeća Regionalna deponija „Dep-ot“ d.o.o. Banja Luka.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Grada za period 01.01- 31.12.2023. godine nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske provela je finansijsku reviziju Grada za 2020. godinu i tom prilikom je dato ukupno pet preporuka (četiri za finansijske izvještaje i jedna za usklađenost). Grad je dostavio Glavnoj službi za reviziju odgovor o radnjama koje su preduzete u cilju provođenja preporuka i otklanjanja nepravilnosti utvrđenih u revizijskom izvještaju broj RV049-21 od 29.07.2021. godine u skladu sa članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/05 i 20/14).

Na osnovu uvida u relevantnu dokumentaciju revizijom je utvrđeno da su provedene četiri preporuke (tri za finansijske izvještaje i jedna za usklađenost), a jedna preporuka je djelimično provedena.

Djelimično je provedena preporuka koja se odnosila na konsolidaciju kontrolisanih entiteta u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike (tačka 6. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta utvrđena je pravilnikom, pojedinačno za svakog budžetskog korisnika u okviru Grada.

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Gradske uprave Grada Laktaši („Službeni glasnik Grada Laktaši“ broj 6/22, 7/22, 8/22, 9/22, 10/22, 11/22, 1/23, 4/23, 5/23, 7/23, 8/23, 9/23 i 11/23) sistematizovana su 102 radna mjesta sa 131 izvršiocom.

Na dan 31.12.2023. godine u radnom odnosu je bilo 115 zaposlenih, uključujući gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika. Kod nižih budžetskih korisnika, za koje se sredstva za lična primanja obezbjeđuju u budžetu Grada, na dan 31.12.2023. godine u radnom odnosu bio je ukupno 281 zaposleni.

Članom 16. stav (6) Zakona o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/07, 109/12 i 44/16) propisano je da članove upravnog odbora ustanove imenuje i razrješava osnivač nakon provedenog postupka javne konkurencije. Konkursna procedura za imenovanje članova upravnog odbora nije provedena. Umjesto toga Skupština Grada je 23. juna 2023. godine imenovala vršioce dužnosti članova upravnog odbora JZU Dom zdravlja.

Odlukom Vlade Republike Srpske o primjeni odredaba Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 21/21 i 69/21) produžena je primjena odredbi navedenog kolektivnog ugovora, koja je osporena Odlukom Ustavnog suda Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 20/23). Grad Laktaši je plate i naknade zaposlenih obračunavao u skladu sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

JU Centar za kulturu i obrazovanje je obračunala plate za zaposlene u višem iznosu, odnosno primijenila cijenu rada od 119 KM, što je više od utvrđene cijene rada od 110 KM prema Odluci o utvrđivanju cijene rada za zaposlene u oblasti prosvjete i kulture („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 42/22).

U Gradskoj upravi su isplate novčane pomoći, dnevnica i ostalih rashoda po osnovu službenih putovanja u zemlji i inostranstvu vršene gotovinski, što nije u skladu sa članom 3. stav (1) Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 86/12, 10/14 i 7/23), kojim je definisano za koje namjene poslovni subjekti mogu plaćati gotovim novcem.

Skupština Grada je donijela Odluku o platama i drugim pravima funkcionera Grada („Službeni glasnik Grada Laktaši“ broj: 9/16, 3/17, 2/18, 10/20, 12/21 i 10/23) kojom je definisala da predsjedniku i potpredsjedniku Skupštine Grada, koji su izabrani iz reda odbornika i nisu u statusu zaposlenih lica, pripada naknada i to za predsjednika u iznosu od 50% plate koju bi primao kao funkcioner da je u statusu zaposlenog lica, a potpredsjedniku je propisana mjesečna naknada u visini od 1.000 KM, što nije u skladu sa članom 41. stav (3) Zakona o lokalnoj samoupravi prema kojem se odbornički dodatak utvrđuje u visini do 50% prosječne neto plate isplaćene u gradskoj upravi za prethodnu godinu, ne uključujući plate funkcionera, ukoliko odbornik ima pravo na odbornički dodatak. Navedena odluka nije u skladu sa članom 9. stav (1) i (2) Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 96/05 i 98/13),

prema kojem funkcioner svoju dužnost obavlja sa statusom zaposlenog lica po osnovu rješenja o radu na mandatni period, a izuzetno, predsjednik i potpredsjednik skupštine mogu obavljati svoju funkciju volonterski, ukoliko je to predviđeno statutom. Predsjednik i potpredsjednik Skupštine Grada svoju funkciju obavljaju volonterski.

U JZU Dom zdravlja u toku 2023. godine sa sedam lica su zaključeni ugovori o djelu na ime poslova koji su sistematizovani i predstavljaju osnovnu djelatnost poslodavca što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/16, 66/18, 91/21, 119/21 i 112/23) kojim je definisano da poslodavac može sa određenim licem da zaključi ugovor o djelu radi obavljanja poslova koji su van djelatnosti poslodavca. Navedeni ugovori su zaključeni za obavljanje poslova doktora medicine - specijaliste radiologije i specijaliste ginekologije i akušerstva.

U skladu sa Odlukom o popisu imovine i obaveza i formiranju komisija za popis od 07.12.2023. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza u Gradskoj upravi. Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16 i 113/21).

U skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/22), Grad je sačinio godišnji izvještaj, elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu sa priložima.

Na osnovu gore navedenog, kao i nepravilnosti koje su obrazložene u tačkama 5., 6., 6.1.1.1. i 6.3.1.2. ovog izvještaja uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa relevantnim zakonskim i drugim propisima.

Preporučuje se gradonačelniku da obezbijedi da se isplate u gotovom novcu vrše u skladu sa članom 3. stav (1) Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

Preporučuje se direktoru JU Centar za kulturu i obrazovanje da obezbijedi da se obračun plata vrši u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske.

Preporučujemo direktoru JZU Dom zdravlja da obezbijedi da se ugovori o djelu zaključuju na ime poslova koji su van djelatnosti poslodavca u skladu sa članom 205. Zakona o radu.

Preporučuje se Skupštini Grada da obezbijedi da se:

- ***naknade funkcionerima Grada, koji nisu u radnom odnosu utvrđuju u skladu sa članom 41. stav (3) Zakona o lokalnoj samoupravi i članom 9. stav (1) i (2) Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave;***
- ***imenovanje članova upravnog odbora ustanove, čiji je osnivač Grad, provodi uz prethodno provedenu proceduru javne konkurencije shodno članu 16. stav (6) Zakona o sistemu javnih službi.***

4. Nabavke

Planom javnih nabavki Gradske uprave za 2023. godinu (uključujući izmjene i dopune navedenog plana) planirane su nabavke ukupne vrijednosti 11.172.577 KM bez poreza na dodatu vrijednost od čega za nabavku robe 2.112.636 KM, usluga 2.361.129 KM i radova 6.698.812 KM.

Prema izvještaju o realizaciji ugovora u 2023. godini provedene su nabavke ukupne ugovorene vrijednosti 6.256.403 KM. Nabavke su provedene putem 80 otvorenih postupaka (5.285.860 KM), 21 konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda (207.912 KM), sedam

pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja o nabavci (237.670 KM), 12 postupaka javnih nabavki provedenih putem Aneksa II (128.779 KM) i 152 direktna sporazuma (396.182 KM).

Najveći dio nabavki se odnosi na izgradnju saobraćajnice i parking površine sa pristupnom infrastrukturom za Srednjoškolski centar u Laktašima, sekundarne vodovodne mreže u naselju Jablan, fudbalskog terena sa vještačkom travom, prepumpne stanice i dijela distributivnog cjevovoda u Šeškovcima, dogradnju objekta Osnovne škole "Desanka Maksimović" u Trnu, nabavku goriva, usluge održavanja javne higijene i zelenih površina, protiverozivnih mjera i ostalih radova intervencija na vodotocima, održavanja prohodnosti lokalnih i nekategorisanih puteva u zimskim uslovima, asfaltiranje lokalnih i nekategorisanih puteva i ulica u naseljenim mjestima, nabavku i ugradnju opreme za fontane i radove na promjeni sistema grijanja srednjoškolskog centra.

Revizijskim ispitivanjima su obuhvaćeni postupci javnih nabavki u vrijednosti od 4.022.686 KM i to 8 otvorenih postupaka, 3 konkurentna zahtjeva, 5 direktnih sporazuma, 2 pregovaračka postupka bez objave obavještenja i 2 postupka javne nabavke provedena putem Aneksa II, što čini 64% vrijednosti zaključenih ugovora.

Ispitane su nabavke asfaltiranja puteva i ulica u naseljenim mjestima, dogradnje objekta osnovne škole, izgradnje fudbalskog terena sa vještačkom travom, izgradnje saobraćajnice i parkinga za srednjoškolski centar, izgradnje sekundarne vodovodne mreže u naselju Jablan, nabavke goriva, održavanja javne higijene, zelenih površina i komunalne opreme, održavanja lokalnih i nekategorisanih saobraćajnica i ulica na području Grada, kosidbe ambrozije na parcelama poljoprivrednog zemljišta, održavanja zelenih površina i zasada u putnom pojasu na području Grada, usluge korištenja multifunkcionalnih uređaja za kopiranje, izgradnje srednjoškolskog centra - promjene sistema grijanja, izgradnje vrtića u Velikom Blaškom, nabavke i održavanje namještaja, izrade idejnog projekta grijanja sistema voda, izrade elaborata o klasi i kategoriji rezervi voda, nabavke vanbrodskog motora za čamac, nabavke štampanog materijala, fizičkog obezbjeđenja objekta Gradske uprave i poštanskih usluga.

Kod nabavki obuhvaćenih revizijom nisu utvrđene neusklađenosti sa Zakonom o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština Grada donijela je Odluku o usvajanju Budžeta Grada Laktaši za 2023. godinu („Službeni glasnik Grada Laktaši“ broj 12/22) u iznosu od 36.500.000 KM, i dvije odluke o usvajanju rebalansa budžeta Grada Laktaši za 2023. godinu (Službeni glasnik Grada Laktaši“ broj 7/23 i 10/23) u iznosu od 41.600.000 KM odnosno 43.000.000 KM.

Drugim Rebalansom budžeta planirani su poreski prihodi (14.235.700 KM), neporeski prihodi (12.931.000 KM), grantovi (809.800 KM), transferi između ili unutar jedinica vlasti (1.813.000 KM), primici za nefinansijsku imovinu (2.002.000 KM), primici od finansijske imovine (5.500 KM), ostali primici (521.700 KM) i raspodjela suficita iz ranijih godina (u kojem su sadržana i neutrošena namjenska sredstva) u iznosu od 10.681.300 KM.

Takođe, planirani su rashodi za lična primanja (11.420.400 KM), rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga (6.243.170 KM), rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi (146.140 KM), subvencije (329.100 KM), grantovi (2.364.900 KM), doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (3.905.550 KM), rashodi po osnovu kamata na zajmove primljene od drugih jedinica vlasti (174.000 KM), rashodi po sudskim rješenjima (865.500 KM), transferi između različitih jedinica vlasti (142.100 KM), izdaci za nefinansijsku imovinu (14.835.600 KM), izdaci za otplatu dugova (1.358.040 KM) i ostali izdaci (1.015.500 KM), kao i sredstva budžetske rezerve (200.000 KM).

Nakon usvojenog drugog rebalansa budžeta, na osnovu rješenja gradonačelnika i načelnika Odjeljenja za finansije, izvršena je preraspodjela sredstava u ukupnom iznosu od 249.270 KM.

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja propisuje proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Grad je sačinio konsolidovane finansijske izvještaje za korisnike budžeta Grada za 2023. godinu u skladu sa članom 26. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 15/17 i 17/22) i obrasce konsolidovanih finansijskih izvještaja sa Napomenama dostavio Ministarstvu finansija Republike Srpske.

Prilikom izrade konsolidovanih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, izvršeno je uključivanje neto imovine/kapitala KP „Budućnost“ a.d. Laktaši, KP „Komunalac“ a.d. Laktaši i Javnog preduzeća Regionalna deponija „Dep-ot“ d.o.o. Banja Luka iz njihovih bilansa stanja, primjenom procenta učešća kapitala Grada u osnovnom kapitalu preduzeća, u glavnu knjigu trezora Grada. Grad je konsolidacijom obuhvatio i neto imovinu Javnog preduzeća Regionalna deponija „Dep-ot“ d.o.o. Banja Luka u kojoj ima učešće u kapitalu u procentu od 8%, što ne predstavlja kontrolu ili značajan uticaj, jer su prema članu 123. stav (2) i (5) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 115/17 i 118/18), ovi entiteti isključeni iz konsolidacije (tačka 6.3.1.2. izvještaja).

Preporučuje se gradonačelniku da obezbijedi da se konsolidacija entiteta nad kojima postoji kontrola ili značajan uticaj vrši u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Grada za period 01.01-31.12.2023. godine je iskazano u obrascu Periodičnog izvršenja budžeta (u daljem tekstu: PIB 01) na računovodstvenom fondu 01 – opšti fond, što predstavlja budžet u užem smislu. U obrascu Periodičnog izvršenja po fondovima (u daljem tekstu: PIF) je iskazan fond 01 i fond 05 – fond za posebne projekte.

Grad je u obrascu PIB 01 za fond 01 iskazao ukupne budžetske prihode i primitke u iznosu od 34.132.426 KM, i viši su za 6% od predviđenih rebalansom budžeta, dok su ukupni rashodi i izdaci iskazani u iznosu od 36.195.076 KM i niži su za 16% u odnosu na rebalansom odobreni budžetski okvir. Odstupanja na više kod pojedinih vrsta rashoda u odnosu na planirane pokrivena su dozvoljenim realokacijama (tačka 5. izvještaja).

U obrascu PIF ukupni prihodi i primici su iskazani u iznosu od 34.348.526 KM, a rashodi i izdaci u ukupnom iznosu od 36.411.176 KM.

Skupština Grada je na sjednici održanoj 26.04.2024. godine usvojila Godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta Grada Laktaši za 2023. godinu („Službeni glasnik Grada Laktaši“ broj 4/24).

6.1.1. Prihodi i primici

Prihodi i primici su iskazani u iznosu od 34.348.526 KM, a čine ih prihodi iskazani na fondu 01 (31.550.639 KM) i primici iskazani na fondu 01 (2.581.787 KM) i fondu 05 (216.100 KM).

6.1.1.1. Prihodi

Prihodi su iskazani u iznosu od 31.550.639 KM, a čine ih poreski prihodi (15.172.732 KM), neporeski prihodi (13.850.240 KM), grantovi (772.547 KM) i transferi između različitih jedinica vlasti (1.755.120 KM).

Poreski prihodi se odnose na poreze na lična primanja (1.814.099 KM), prihode od samostalnih djelatnosti (532.928 KM), imovinu (1.725.748 KM), indirektni poreze prikupljene preko Uprave za indirektno oporezivanje BiH (10.873.416 KM) i ostale poreske prihode (226.541 KM).

Neporeske prihode čine prihodi od davanja u zakup objekata (57.170 KM) i od zemljišne rente (1.797.023 KM), administrativne takse (195.156 KM), komunalne takse (955.308 KM), naknade za uređivanje građevinskog zemljišta (2.301.436 KM), naknade za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta (229.349 KM), naknade za šume (82.724 KM), naknade za vode (209.154 KM), naknade za korišćenje komunalnih dobara od opšteg interesa (484.417 KM), za izvađeni materijal iz vodotoka (44.603 KM), sredstva za finansiranje posebnih mjera zaštite od požara (384.755 KM), koncesione naknade (35.359 KM), prihodi od pružanja javnih usluga JZU Dom zdravlja (5.944.261 KM), JU Centar za predškolsko vaspitanje i obrazovanje (772.722 KM) i prihodi ostalih budžetskih korisnika za pružanje javnih usluga (170.980 KM), novčane kazne (76.075 KM) i ostali neporeski prihodi (109.748 KM).

Grantovi se odnose na grantove iz inostranstva (524.374 KM) i grantove iz zemlje (248.173 KM).

Grantovi iz inostranstva se odnose na grantove iz Razvojnog programa Ujedinjenih nacija u BiH za sufinansiranje projekta „Izgradnja sekundarne vodovodne mreže u naselju Jablan“ (291.680 KM) i za projekat „Jačanje uloge mjesnih zajednica u BiH“ (22.000 KM), kao i grantove od Evropskog fonda za regionalni razvoj i IPA II fondova Evropske unije, za projekat „INER“ (192.305 KM) i za projekat „CIRCLE“ (18.389 KM).

Grantovi iz zemlje se najvećim dijelom odnose na grant od Fonda za zaštitu životne sredine i energetske efikasnosti Republike Srpske za sufinansiranje projekta „Uvođenje sistema grijanja i hlađenja Srednjoškolskog centra Laktaši putem toplotnih pumpi“ (200.000 KM) i Fonda za razvoj i zapošljavanje Republike Srpske a.d. Banja Luka u skladu sa Ugovorom o dodjeli sredstava u sklopu Finansijskog mehanizma za finansiranje projekata integrisanog i održivog lokalnog razvoja u Republici Srpskoj (36.808 KM).

Grant od Fonda za zaštitu živote sredine i energetske efikasnosti Republike Srpske za sufinansiranje projekta „Uvođenje sistema grijanja i hlađenja Srednjoškolskog centra Laktaši putem toplotnih pumpi“ (200.000 KM) evidentiran je u okviru tekućih grantova od pravnih lica u zemlji i nije klasifikovan u skladu sa članom 136. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/16, 115/17 i 118/18), jer se odnosi na kapitalne grantove od pravnih lica u zemlji.

Transferi između različitih jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 1.755.120 KM i čine ih transferi od države (10.000 KM), entiteta (1.740.077 KM) i od jedinica lokalne samouprave (5.043 KM).

Transferi od entiteta se najvećim dijelom odnose na transfer od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske prema JU Centar za socijalni rad za finansiranje i sufinansiranje prava iz socijalne zaštite utvrđenih u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 37/12, 90/16, 94/19, 42/20 i 36/22) u iznosu od 1.361.588 KM, od Službe predsjednika Republike Srpske Gradu za rekonstrukciju rasvjete u objektu JU Sportska dvorana (250.000 KM) i JU Centar za predškolsko vaspitanje i obrazovanje za opremanje objekta (30.000 KM) i transfer od Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske za investicije u ruralnu infrastrukturu (50.000 KM).

Preporučuje se gradonačelniku da obezbijedi da se primljeni kapitalni grantovi od pravnih lica u zemlji klasifikuju shodno članu 136. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 2.797.887 KM, na fondu 01 (2.581.787 KM) i fondu 05 (216.100 KM), a odnose se na primitke za nefinansijsku imovinu (2.014.542 KM), primitke od finansijske imovine (4.223 KM), primitke od zaduživanja (216.100 KM) i ostale primitke (563.022 KM).

Primici za nefinansijsku imovinu su najvećim dijelom ostvareni po osnovu prodaje zemljišta putem licitacije na osnovu odluka Skupštine Grada (2.011.252 KM).

Primici od zaduživanja se odnose na povučena sredstva po kreditu od Evropske investicione banke (206.100 KM) i Svjetske banke - Međunarodne banke za obnovu i razvoj (10.000 KM).

Ostali primici se najvećim dijelom odnose na primitke po osnovu poreza na dodatu vrijednost (60.043 KM) i primitke po osnovu refundacija naknada plata isplaćenih zaposlenima za vrijeme bolovanja, porodiljskog i roditeljskog odsustva (500.641 KM).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 36.411.176 KM, na fondu 01 (36.195.076 KM) i na fondu 05 (216.100 KM).

6.1.2.1. Rashodi

Rashodi su iskazani u iznosu od 24.447.155 KM, na fondu 01 (24.437.155 KM) i na fondu 05 (10.000 KM), a odnose se na rashode za lična primanja zaposlenih (11.082.812 KM), rashode po osnovu korišćenja robe i usluga (5.941.972 KM), rashode finansiranja i druge finansijske troškove (143.954 KM), subvencije (275.214 KM), grantove (2.199.949 KM), doznake na ime socijalne zaštite (3.703.697 KM), rashode finansiranja i druge finansijske troškove između jedinica vlasti (172.417 KM) i rashode po sudskim rješenjima (815.745 KM).

Rashodi za lična primanja zaposlenih se odnose na rashode za bruto plate zaposlenih (9.228.765 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (1.472.228 KM), naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (293.774 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći (88.045 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada najvećim dijelom se odnose na naknade za prevoz na posao i sa posla (228.901 KM), naknade za topli obrok (379.893 KM), regres (289.800 KM), jubilarne nagrade (17.244 KM), nagrade za posebne rezultate u radu (55.008 KM), dnevnice (9.128 KM), porez na dohodak (96.771 KM) i doprinose (382.246 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga se odnose na rashode po osnovu zakupa (14.040 KM), utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (999.702 KM), režijskog materijala (209.537 KM), materijala za posebne namjene (355.385 KM), tekućeg održavanja (965.883 KM), putovanja i smještaja (135.249 KM), stručnih usluga (727.904 KM), usluga održavanja javnih površina i zaštite životne sredine (1.365.450 KM) i ostale neklasifikovane rashode (1.168.822 KM).

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga se najvećim dijelom odnose na rashode po osnovu utroška električne energije (314.711 KM), centralnog grijanja (90.039 KM), lož ulja (150.932 KM) i ostale energije (10.691 KM), za komunalne usluge (157.468 KM), usluge korišćenja fiksnog (41.892 KM) i mobilnog (64.016 KM) telefona, korišćenja interneta (17.207 KM), poštanske usluge (110.815 KM) i ostale komunikacione usluge (39.464 KM).

Rashodi za režijski materijal se odnose na rashode za kancelarijski materijal (98.815 KM), materijal za održavanje čistoće (73.737 KM), stručnu literaturu, časopise i dnevnu štampu (10.064 KM) i ostali režijski materijal (26.521 KM).

Rashodi za materijal za posebne namjene se najvećim dijelom odnose na rashode za medicinski i laboratorijski materijal (219.748 KM) i ostali materijal za posebne namjene (129.558 KM).

Rashodi za tekuće održavanje se najvećim dijelom odnose na rashode za tekuće održavanje zgrada (118.552 KM), objekata drumskog saobraćaja (599.893 KM), prevoznih sredstava (40.484 KM), grijne, rashladne i zaštitne opreme (39.916 KM), ostale opreme (20.029 KM) i ostalo tekuće održavanje (136.486 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja se odnose na rashode po osnovu službenih putovanja u zemlji (9.210 KM), službenih putovanja u inostranstvu (17.704 KM) i na rashode po osnovu utroška goriva (108.335 KM).

Rashodi za stručne usluge se odnose na rashode za usluge platnog prometa i ostale finansijske usluge (15.924 KM), osiguranja (40.757 KM), informisanja i medija (131.351 KM), računovodstvene usluge (8.424 KM), pravne i geodetsko-katastarske (59.998 KM), usluge vještačenja (4.531 KM), kompjuterske usluge (119.948 KM) i ostale stručne usluge (346.971 KM).

Rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine se odnose na rashode za usluge održavanja zelenih površina (145.546 KM), zimske službe (69.771 KM), čišćenja javnih površina (215.909 KM), po osnovu utroška električne rasvjete na javnim površinama (492.537 KM) i za ostale usluge održavanja javnih površina (441.687 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi se najvećim dijelom odnose na rashode za stručno usavršavanje zaposlenih (23.419 KM), bruto naknade volonterima (10.263 KM), članovima upravnih i nadzornih odbora (23.322 KM), komisija i radnih grupa (54.173 KM), skupštinskim poslanicima i odbornicima (346.439 KM), po ugovoru o djelu (288.767 KM), za privremene i povremene poslove i ostale bruto naknade za rad van radnog odnosa (25.669 KM), rashode po osnovu reprezentacije u zemlji (45.494 KM), organizacije prijema, manifestacija i slično (197.519 KM), poklona i ostale reprezentacije (11.195 KM), po osnovu doprinosa i neporeskih naknada na teret poslodavca (42.605 KM) i ostale nepomenute rashode (99.957 KM).

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi se odnose na rashode po osnovu kamata na primljene zajmove u zemlji od „UniCredit Bank” a.d. Banja Luka u iznosu od 50.123 KM i „Intesa Sanpaolo bank“ d.d. BiH Sarajevo u iznosu od 93.831 KM.

Subvencije se najvećim dijelom odnose na subvencije nefinansijskim subjektima u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (145.867 KM) i u oblasti saobraćaja i veza (127.800 KM).

Raspodjela subvencija u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je vršena na osnovu Programa korištenja sredstava za podsticaj proizvodnje za 2023. godinu. Najznačajnije subvencije dodijeljene su za podršku povrtarskoj i voćarskoj proizvodnji (56.000 KM), zdravstveni pregled grla na poljoprivrednim gazdinstvima (33.656 KM), vanredne pomoći za prevazilaženje problema u poljoprivrednoj proizvodnji i intervencije na tržištu (30.338 KM), podrška pčelarskoj proizvodnji (10.000 KM) i unapređenje jagodarstva (9.992 KM).

Subvencije nefinansijskim subjektima u oblasti saobraćaja i veza odnose se na subvencije za javni prevoz putnika na području Grada (za nerentabilne saobraćajne linije) dodijeljene putem javnog poziva prevoznicima.

Grantovi se odnose na tekuće grantove neprofitnim subjektima u zemlji (1.957.388 KM), ostale tekuće grantove u zemlji (44.919 KM) i kapitalne grantove neprofitnim subjektima u zemlji (197.642 KM).

Tekući grantovi neprofitnim subjektima u zemlji se najvećim dijelom odnose na tekuće grantove organizacijama i udruženjima i to, političkim (44.973 KM), humanitarnim (33.000 KM), sportskim i omladinskim (458.833 KM), etničkim i vjerskim (6.000 KM), za afirmaciju porodice, i zaštitu prava žena, djece, izbjeglih i raseljenih lica, boraca i osoba sa invaliditetom (122.140 KM), oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture i informacija (53.500 KM) i ostali tekući grantovi neprofitnim subjektima u zemlji (1.236.423 KM).

Ostali tekući grantovi u zemlji se najvećim dijelom odnose na sredstva dodijeljena Dobrovoljnom vatrogasnom društvu (786.000 KM) od čega su 245.000 KM namjenska sredstva po osnovu raspodjele prihoda od sredstava za finansiranje zaštite od požara prema Programu korištenja sredstava za finansiranje zaštite od požara za 2023.godinu.

Kapitalni grantovi neprofitnim subjektima u zemlji se odnose najvećim dijelom na kapitalne grantove organizacijama i udruženjima i to, etničkim i vjerskim (148.800 KM) i u oblasti obrazovanja, nauke i kulture (41.939 KM).

Grad je najveći dio sredstava granta dodijelio shodno podnesenim i odobrenim budžetskim zahtjevima, a za preostali dio grantova organizacijama, udruženjima i ostalim neprofitnim subjektima u zemlji Grad je internim aktima (pravilnicima i odlukama) utvrdio kriterijume za dodijelu istih. Od strane korisnika sredstava granta su dostavljeni izvještaji o namjenskom utrošku istih.

Doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova se najvećim dijelom odnose na doznake korisnicima socijalne zaštite (štićenicima) i pružaocima usluga socijalne zaštite koje se realizuju preko JU Centra za socijalni rad (3.091.642 KM) i doznake građanima i pružaocima usluga socijalne zaštite koje realizuje Gradska uprava (611.555 KM).

Doznake koje su realizovane posredstvom JU Centra za socijalni rad najvećim dijelom se odnose na pomoć koja se isplaćuje šticienicima ustanova socijalne zaštite i to, stalnu novčanu pomoć (397.539 KM), dodatak za pomoć i njegu drugog lica (1.622.120 KM), jednokratnu novčanu pomoć (83.140 KM), lične invalidnine (346.529 KM) i ostale tekuće doznake (72.202 KM), kao i doznake ustanovama socijalne zaštite (407.442 KM) i doznake hraniteljskim porodicama (157.669 KM). za smještaj šticienika.

Doznake građanima koje realizuje Gradska uprava definisane su internim pravilnicima i odlukama, a najvećim dijelom se odnose na stipendije i nagrade učenicima i studentima (183.113 KM), novčane pomoći borcima, vojnim invalidima, porodicama poginulih boraca i civilnim žrtvama rata (99.032 KM), sufinansiranje boravka djece i privatnim predškolskim ustanovama (130.500 KM), jednokratne novčane pomoći prilikom rođenja djeteta (100.100 KM) i ostale tekuće pomoći namijenjene socijalno ugroženim građanima (42.313 KM).

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi između jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 172.417 KM i odnose se na rashode po osnovu kamata za primljene zajmove kod Evropske investicione banke (147.277 KM), Svjetske banke - Međunarodne asocijacije za razvoj (6.314 KM) i iz revolving fonda Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske (8.826 KM), kao i na rashode za pristupnu taksu po kreditu Svjetske banke – Međunarodne banke za obnovu i razvoj (10.000 KM).

Rashodi po sudskim rješenjima su iskazani u iznosu od 815.745 KM i najvećim dijelom se odnose na rashode po presudi Vrhovnog suda Republike Srpske koja je izvršna i dospjela na plaćanje u 2023. godini prema tužiocu ZZ „Milka“ p.o. Laktaši, u stečaju (790.058 KM).

Transferi između različitih jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 111.395 KM, a čine ih transferi entitetu (72.053 KM), jedinicama lokalne samouprave (2.645 KM), fondovima obaveznog socijalnog osiguranja (10.725 KM) i ostalim jedinicama vlasti (25.972 KM).

Transferi entitetu se najvećim dijelom odnose na transfer Jedinici za koordinaciju poljoprivrednih projekata Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske na osnovu Sporazuma u sufinansiranju poslovnog plana „Plastenička proizvodnja paradajza“ (58.150 KM).

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 11.964.021 KM, na fondu 01 (11.757.921 KM) i na fondu 05 (206.100 KM), a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu (9.875.591 KM), izdatke za otplatu dugova (1.355.892 KM) i ostale izdatke (732.538 KM).

Izdaci za nefinansijsku imovinu se odnose na izdatke za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata (7.353.974 KM), investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (980.518 KM), nabavku postrojenja i opreme (497.669 KM), investiciono održavanje opreme (5.117 KM), nematerijalnu proizvedenu imovinu (474.745 KM), pribavljanje zemljišta (230.554 KM), izdatke po osnovu ulaganja u poboljšanje zemljišta (194.054 KM) i izdatke za zalihe materijala, robe, sitnog inventara, ambalaže i slično (138.960 KM).

Navedeni izdaci se najvećim dijelom odnose na izdatke za izgradnju srednjoškolskog centra (3.788.031 KM), objekta predškolskog vaspitanja i obrazovanja u Velikom Blaškom (864.955 KM), Trga palih boraca (699.685 KM), izgradnju sekundarne vodovodne mreže u naselju Jablan (650.196 KM), izgradnju fudbalskog terena sa vještačkom travom (423.822 KM), dogradnju Osnovne škole „Desanka Maksimović“ u Trnu (196.780 KM), izgradnju mosta preko rijeke Vukešnice (239.669 KM) i izradu projektne dokumentacije za izgradnju javnog vodovoda (206.100 KM).

Izdaci za otplatu dugova se odnose na izdatke za otplatu glavnice primljenih zajmova u zemlji dospjelih u 2023. godini (1.147.474 KM) i izdatke za otplatu dugova prema drugim jedinicama vlasti u iznosu od 208.418 KM (obrazloženo u tački 6.3.2.2. izvještaja).

Ostali izdaci se odnose na izdatke po osnovu poreza na dodatu vrijednost (141.648 KM), avansa (93.493 KM), ostale izdatke (3.346 KM) i izdatke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (494.051 KM).

6.1.3. Budžetski suficit/deficit

U obrascu PIB 01 iskazan je budžetski deficit za fond 01 u iznosu od 541.465 KM. Ukupan deficit po svim fondovima (01 i 05) iskazan je u obrascu PIF u iznosu od 757.565 KM i predstavlja zbir bruto budžetskog suficita u iznosu od 7.103.484 KM i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u negativnom iznosu od 7.861.049 KM. Iskazani bruto budžetski suficit predstavlja razliku između budžetskih prihoda (31.550.639 KM) i budžetskih rashoda (24.447.155 KM), a neto izdaci za nefinansijsku imovinu predstavljaju razliku između primitaka za nefinansijsku imovinu (2.014.542 KM) i izdataka za nefinansijsku imovinu (9.875.591 KM).

6.1.4. Neto finansiranje

U obrascu PIB 01 iskazano je neto finansiranje za fond 01 u iznosu od 5.027.970 KM. Ukupno neto finansiranje po svim računovodstvenim fondovima (01 i 05) iskazano je u obrascu PIF u iznosu od 5.244.070 KM, kao zbir neto primitaka od finansijske imovine (4.223 KM), negativno iskazanih neto zaduživanja (1.139.792 KM), negativno iskazanih ostalih neto primitaka (169.516 KM) i raspodjele suficita iz ranijih perioda (6.549.155 KM).

6.1.5. Razlika u finansiranju

U obrascu PIB 01 iskazana je razlika u finansiranju za fond 01 u iznosu od 4.486.505 KM. Ukupna razlika u finansiranju po svim računovodstvenim fondovima (01 i 05) iskazana je u obrascu PIF u iznosu od 4.486.505 KM, a predstavlja razliku između ukupnih prihoda, primitaka i raspodjeljenog suficita iz ranijeg perioda (40.897.681 KM) i ukupnih rashoda i izdataka (36.411.176 KM).

6.2. Bilans uspjeha

Prihode i rashode iskazane u Konsolidovanom bilansu uspjeha čine budžetski prihodi i rashodi koji su iskazani u izvještajima o izvršenju budžeta (PIB 01 i PIF) i prihodi i rashodi obračunskog karaktera.

6.2.1. Prihodi

Prihodi su u Konsolidovanom bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 40.655.502 KM, a odnose se na poreske i neporeske prihode, grantove i transfere između različitih jedinica vlasti (obrazloženi u tački 6.1.1.1. izvještaja) i prihode obračunskog karaktera.

6.2.1.1. Prihodi obračunskog karaktera

Prihodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 9.104.863 KM, a odnose se na prihode od realizacije zaliha (1.290 KM), prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine (642.655 KM), dobici od prodaje imovine (201.398 KM) pomoći u naturi (2.070.898 KM), ostali prihodi obračunskog karaktera (1.146.639 KM), i prihodi po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti (6.065.710 KM) i prihodi obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa u negativnom iznosu od 1.023.727 KM.

Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine se odnose na prihode po osnovu usklađivanja vrijednosti zemljišta (208.156 KM), po osnovu usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja (139.129 KM) i po osnovu usklađivanja vrijednosti finansijske imovine na osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2023. godine od Poreske uprave Republike Srpske (295.370 KM).

Pomoći u naturi se najvećim dijelom odnosi na vrijednost uknjiženog zemljišta od pravnih i fizičkih lica po osnovu izjava o odricanju (1.823.679 KM).

Ostali prihodi obračunskog karaktera se odnose na prihode po osnovu vanrednih događaja nastale početnim evidentiranjem imovine (1.132.033 KM) i ostale prihode obračunskog karaktera (14.606 KM).

Prihodi po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti se najvećim dijelom odnose na prihode po osnovu prenosa prava svojine na zemljištu od Vlade Republike Srpske u iznosu od 5.766.682 KM i od Republičke direkcije za obnovu i izgradnju po osnovu Ugovora o prenošenju prava svojine na nepokretnostima (72.054 KM).

6.2.2. Rashodi

Rashodi su u Konsolidovanom bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 31.882.813 KM, a čine ih tekući rashodi i transferi između različitih jedinica vlasti (obrazloženi u tački 6.1.1.1. izvještaja) i rashodi obračunskog karaktera.

6.2.2.1. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 7.435.658 KM, a čine ih nabavna vrijednost realizovanih zaliha (134.274 KM), rashodi po osnovu amortizacije (5.148.883 KM), rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine (470.080 KM), gubici od prodaje imovine (563.778 KM), date pomoći u naturi (958.377 KM), ostali rashodi obračunskog karaktera (158.408 KM) i rashodi po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti (1.858 KM).

Rashodi po osnovu amortizacije se odnose na amortizaciju zgrada i građevinskih objekata (4.635.305 KM), postrojenja i opreme (411.112 KM), investicione imovine (46.853 KM) i nematerijalne imovine (55.613 KM).

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine se najvećim dijelom odnose na rashode od usklađivanja vrijednosti imovine po Izvještaju iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2023. godine od Poreske uprave Republike Srpske (469.849 KM).

Gubici od prodaje imovine najvećim dijelom se odnose na gubitke po osnovu isknjižavanja privatizovanih stanova koji su prvobitno, na osnovu odluka Skupštine Grada, dati na korištenje korisnicima iz kategorija porodica poginulih boraca i ratnih vojnih invalida, uz mogućnost otkupa (468.833 KM).

Date pomoći u naturi se odnose na vrijednost zemljišta ustupljenu bez naknade na osnovu odluke Skupštine Grada o prenosu prava vlasništva.

6.2.3. Finansijski rezultat

U konsolidovanom bilansu uspjeha iskazan je finansijski rezultat u iznosu od 8.772.689 KM.

6.3. Bilans stanja

6.3.1. Aktiva

Na dan 31.12.2023. godine iskazana je poslovna aktiva neto vrijednosti od 216.930.192 KM (bruto vrijednosti od 282.295.331 KM i ispravke vrijednosti od 65.365.139 KM), a odnosi se na tekuću i stalnu imovinu.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina iskazana je u neto iznosu od 14.419.617 KM (bruto vrijednosti od 19.890.614 KM i ispravke vrijednosti od 5.470.997 KM), a odnosi se na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u tekućim sredstvima.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja su iskazani u neto iznosu od 14.335.592 KM (bruto vrijednosti od 19.805.413 KM i ispravke vrijednosti od 5.469.821 KM). Odnose se na gotovinu i gotovinske ekvivalente (12.304.035 KM), kratkoročna potraživanja (1.369.399 KM), kratkoročna razgraničenja (139.161 KM), kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (522.997 KM).

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se odnose na sredstva na bankovnim računima (12.301.264 KM) i blagajni (2.771 KM).

Kratkoročna potraživanja se najvećim dijelom odnose na potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga (99.929 KM), potraživanja za nenaplaćene poreze (580.071 KM) i neporeske prihode (302.400 KM), potraživanja za poreze i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku do godinu dana (133.467 KM), potraživanja po osnovu PDV-a (104.687 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (148.227 KM).

Kratkoročna razgraničenja se odnose na kratkoročno razgraničene rashode (9.371 KM), kratkoročna razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknade plata za vrijeme porodijskog odsustva i bolovanja koje se refundiraju (39.639 KM) i na dati avans za nefinansijsku imovinu (90.151 KM).

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti se najvećim dijelom odnose na potraživanja JZU Dom zdravlja po osnovu transfera od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (206.702 KM), JU Centar za socijalni rad po osnovu transfera od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske (116.558 KM), kao i na potraživanja po osnovu raspodjele prihoda od Ministarstva finansija Republike

Srpske (50.285 KM), transfera od Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske za investicije u ruralnu infrastrukturu (50.000 KM) i potraživanja od fondova obaveznog socijalnog osiguranja za refundaciju za naknade plate (57.389 KM).

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina iskazana je u neto iznosu od 202.510.575 KM (bruto vrijednosti od 262.404.717 KM i ispravke vrijednosti od 59.894.142 KM), a odnosi se na dugoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja su iskazani u neto iznosu od 3.419.212 KM (bruto vrijednosti od 3.438.455 KM i ispravke vrijednosti od 19.243 KM). Odnose se na dugoročne plasmane i dugoročna potraživanja.

Dugoročni plasmani su iskazani u neto iznosu od 3.033.491 KM i najvećim dijelom se odnose na akcije i učešća u kapitalu (3.032.990 KM). Grad nije iskazao u glavnoj knjizi učešća u kapitalu po osnovu osnivačkih uloga u JU Centar za predškolsko vaspitanje i obrazovanje (203.191 KM), JU Centar za kulturu i obrazovanje (520.100 KM), JU Turistička organizacija (7.240 KM), JZU Dom zdravlja (2.061.771 KM), JU Sportska dvorana (2.000 KM) i JU Narodna biblioteka (151.626 KM), dok su u glavnoj knjizi više iskazani osnivački ulogi u KP Budućnost a.d. Laktaši za 775.402 KM, KP Komunalac a.d. Laktaši za 420.235 KM i Javnog preduzeća Regionalna deponija "Dep-ot" Banjaluka za 367.428 KM, što nije u skladu sa članom 61. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 78. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike (tačka 6. izvještaja).

Dugoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 385.721 KM i odnose se na potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a čine ih nenaplaćeni poreski prihodi po osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima poreske uprave Republike Srpske (96.278) i neporeski prihodi za zemljišnu rentu i zakup (107.981 KM) i naknade za uređenje građevinskog zemljišta (181.461 KM) za koje je produžen rok plaćanja.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u iznosu od 199.091.363 KM (bruto vrijednosti od 258.966.262 KM i ispravke vrijednosti od 59.874.899 KM). Odnosi se na proizvedenu stalnu imovinu neto vrijednosti 88.262.737 KM (bruto vrijednost 148.072.341 KM i ispravka vrijednosti 59.809.604 KM), dragocjenosti bruto/neto vrijednosti 11.399 KM, neproizvedena stalna imovina neto vrijednosti 103.343.964 KM (bruto vrijednost 103.409.259 KM i ispravka vrijednosti 65.295 KM) i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi bruto/neto vrijednost 7.473.263 KM.

Proizvedenu stalnu imovinu čine zgrade i objekti (83.892.576 KM), postrojenja i oprema (1.864.623 KM), investiciona imovina (2.259.188 KM) i nematerijalna neproizvedena imovina (246.350 KM).

Neto vrijednost zgrada i objekata čine stambeni objekti (785.366 KM), poslovni objekti i prostori (27.118.918 KM), saobraćajni objekti (30.071.046 KM) i ostali objekti (25.917.246 KM).

Vrijednost zgrada i objekata u toku godine najvećim dijelom je uvećana stavljanjem u upotrebu vodovodne mreže u naselju Jablan (654.684 KM), objekta predškolskog vaspitanja i obrazovanja u Velikom Blaškom (1.090.204 KM), fudbalskog terena sa vještačkom travom (1.039.690 KM), Trga palih boraca (915.868 KM), mosta u Miloševcima (600.756 KM) i javne rasvjete (397.058 KM).

Neto vrijednost postrojenja i opreme čine prevozna sredstva (460.112 KM), kancelarijska oprema i inventar (165.108 KM), komunikaciona i računarska oprema (192.565 KM), grijna, rashladna i zaštitna oprema (137.784 KM), medicinska i laboratorijska oprema (18.112 KM),

oprema za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (413.728 KM) i oprema za civilnu zaštitu, vatrogasce i druga specijalna oprema (232.714 KM).

Investiciona imovina se odnosi na neto vrijednost poslovnih objekata i prostora koji se daju u zakup.

Neproizvedena stalna imovina se odnosi na zemljište (102.621.471 KM), ostala prirodna dobra – šume (682.981 KM) i nematerijalna neproizvedena imovina (39.512 KM).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi se najvećim dijelom odnosi na poslovne objekte i prostore u pripremi (6.859.378 KM), od čega se 4.237.735 KM odnosi na ulaganja u srednjoškolski centar, saobraćajne i ostale objekte u pripremi (259.325 KM) i na nematerijalnu neproizvedenu imovinu u pripremi (341.143 KM).

Preporučuje se gradonačelniku da obezbijedi da se učešća u kapitalu po osnovu osnivačkog uloga iskažu u skladu sa članom 61. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 78. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.3.2. Pasiva

Na dan 31.12.2023. godine iskazana je poslovna pasiva u iznosu od 216.930.192 KM, a odnosi se na obaveze i razgraničenja i vlastite izvore.

6.3.2.1. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja su iskazani u iznosu od 12.927.618 KM, a odnose se na kratkoročne obaveze i razgraničenja (3.145.505 KM) i dugoročne obaveze i razgraničenja (9.782.113 KM).

Kratkoročne obaveze i razgraničenja se odnose na kratkoročne finansijske obaveze (1.147.474 KM), obaveze za lična primanja zaposlenih (928.347 KM), obaveze iz poslovanja (541.478 KM), obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite (281.120 KM), ostale kratkoročne obaveze (6.717 KM) i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (240.369 KM).

Kratkoročne finansijske obaveze čine obaveze po dugoročnim zajmovima koje dospijevaju na naplatu do godinu dana po osnovu ugovora o dugoročnim kreditima kod „UniCredit Bank” a.d. Banja Luka u iznosu od 703.030 KM i kod „Intesa Sanpaolo bank” d.d. BiH Sarajevo u iznosu od 444.444 KM.

Obaveze za lična primanja zaposlenih se odnose na obaveze za bruto plate i bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih za decembar u Gradskoj upravi (282.195 KM) i kod nižih budžetskih korisnika (646.152 KM).

Obaveze iz poslovanja se odnose na obaveze prema dobavljačima (418.066 KM), obaveze prema fizičkim licima (39.373 KM), za poreze i doprinose na teret poslodavaca (21.178 KM), po osnovu poreza na dodatu vrijednost (14.821 KM), za primljene avanse (23.250 KM) i ostale obaveze u zemlji (24.790 KM).

Obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite čine obaveze za subvencije (3.500 KM), grantove (37.968 KM) i obaveze za doznake na ime socijalne zaštite u iznosu od 239.652 KM, od čega su kod JU Centar za socijalni rad evidentirane u iznosu od 230.141 KM, a u Gradskoj upravi (9.511 KM).

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti najvećim dijelom čine obaveze po zajmovima primljenim od entiteta koji dospijevaju na naplatu do godinu dana, i to posredstvom Ministarstva finansija Republike Srpske za kredit kod Evropske investicione banke (202.511 KM) i Svjetske banke – Međunarodne asocijacije za razvoj po „Hitnom projektu oporavka od poplava” (12.020 KM), a putem Ministarstva

poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske za kreditna sredstva revolving fonda (24.103 KM).

U periodu od datuma izvještavanja do 29.02.2024. godine izmirene su kratkoročne obaveze u iznosu od 1.687.927 KM.

Dugoročne obaveze se odnose na dugoročne finansijske obaveze (3.286.869 KM), dugoročna rezervisanja i razgraničenja (473.410 KM) i dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (6.021.834 KM).

Dugoročne finansijske obaveze se odnose na neizmirene obaveze po osnovu dugoročnih kredita kod „UniCredit Bank“ a.d. Banja Luka (175.757 KM) i kod „Intesa Sanpaolo bank“ d.d. BiH Sarajevo (3.111.112 KM).

Dugoročna rezervisanja i razgraničenja se najvećim dijelom odnose na dugoročno razgraničene prihode po osnovu donirane nefinansijske imovine u stalnim sredstvima iz ranijih godina kod JZU Dom zdravlja.

Dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti se odnose na dugoročne obaveze po osnovu kredita dobijenih posredstvom Ministarstva finansija Republike Srpske i to od Evropske investicione banke za finansiranje projekta „Izgradnja i rekonstrukcija vodovoda i kanalizacije opštine Laktaši“ (5.470.559 KM), Svjetske banke - Međunarodne asocijacije za razvoj po „Hitnom projektu oporavka od poplava“ (288.775 KM), Svjetske banke – Međunarodne banke za obnovu i razvoj za projekat modernizacije vodnih i sanitarnih usluga (10.000 KM) i posredstvom Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske iz sredstava revolving fonda iz oblasti vodosnabdijevanja i komunalne infrastrukture (252.501 KM).

6.3.2.2. Vlastiti izvori sredstava

Vlastiti izvori su iskazani u iznosu od 204.002.574 KM, a čine ih trajni izvori sredstava (92.157.040 KM), rezerve (196.674 KM), finansijski rezultat ranijih godina (102.876.171 KM) i finansijski rezultat tekuće godine (8.772.689 KM).

Trajni izvori sredstava se najvećim dijelom odnose na vrijednost zemljišta (85.436.269 KM) i neto kapital kontrolisanih entiteta (3.032.990 KM). Po nalazu revizije trajni izvori su više iskazani za 367.428 KM zbog konsolidacijom obuhvaćenog neto kapitala Javnog preduzeća Regionalna deponija „Dep-ot“ d.o.o. Banja Luka (obrazloženo pod tačkom 6. izvještaja).

Finansijski rezultat tekuće godine odnosi se na finansijski rezultat iskazan u konsolidovanom bilansu uspjeha kao razlika iskazanih ukupnih prihoda (40.655.505 KM) i ukupnih rashoda (31.882.813 KM).

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne aktive i pasive, na dan 31.12.2023. godine, su iskazane u iznosu od 24.996.260 KM, a najvećim dijelom se odnose na date mjenice i to, Vladi Republike Srpske za zaduženje kod Evropske investicione banke (16.396.247 KM) i Svjetske banke - Međunarodne banke za obnovu i razvoj (4.000.000 KM), i na primljene garancije (3.420.594 KM).

6.4. Bilans novčanih tokova

U Konsolidovanom bilansu novčanih tokova iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 32.107.935 KM, odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 24.799.821 KM i pozitivan neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 7.308.114 KM.

Prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti iskazani su u iznosu od 2.078.808 KM, dok su odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti iskazani u iznosu od 9.901.434 KM i negativan neto novčani tok iz investicionih aktivnosti u iznosu od 7.822.626 KM.

Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja nisu iskazani, a iskazani su odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja i negativan novčani tok iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 1.355.892 KM.

Neto smanjenje gotovine je iskazano u iznosu od 1.870.404 KM, gotovina na početku perioda u iznosu od 14.174.439 KM i gotovina na kraju perioda u iznosu od 12.304.035 KM, koliko je i iskazano u Konsolidovanom bilansu stanja na dan 31.12.2023. godine.

Konsolidovani bilans novčanih tokova sačinjen je u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i sa zahtjevima MRS JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje je, u skladu sa odredbama MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragrafi 15. c i 38), objelodanjeno da su finansijski izvještaji Grada sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U Napomenama uz Finansijske izvještaje za 2023. godinu Grad je objelodanio informaciju o potencijalnoj imovini i potencijalnim obavezama odnosno da vrijednost sporova u kojima se Grad pojavljuje kao tužilac iznosi 380.615 KM, a vrijednost sporova u kojima se Grad pojavljuje u svojstvu tuženog iznosi 127.800 KM (iznosi se odnose na glavnice).

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz konsolidovane finansijske izvještaje za period 01.01-31.12.2023. godine sačinjene su Napomene koje pružaju neophodne opšte informacije o Gradu, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi, primijenjenim računovodstvenim politikama, stalnosti poslovanja i potencijalnim obavezama. Takođe, sačinjene Napomene upućuju na povezane informacije prezentovane u obrascima konsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Mirjana Lazić, s.r.

Jelena Ljubanić, s.r.